

Carl Bildt: Regeringsförklaringen 6 oktober 1992

Talare

Carl Bildt
Statsminister

Datum

6 oktober 1992

Plats

Riksdagshuset, Stockholm

Eders Majestäter,

Eders Kungliga Högheter,

fru talman,

ledamöter av Sveriges riksdag!

För ett år sedan bildade Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokratiska samhällspartiet regering för att förändra och förnya Sverige.

I regeringsförklaringen den 4 oktober 1991, som lade fast inriktningen av politiken fram mot mitten av 1990-talet, angavs de fyra stora uppgifter som stod i centrum för vårt program.

Den första var att fullt ut föra Sverige in i det europeiska samarbetet genom förhandlingar om medlemskap i den Europeiska gemenskapen.

Den andra var att bryta den ekonomiska stagnationen och att återupprätta Sverige som en tillväxt- och företagarnation med en stark och växande ekonomi. Den tredje var att förbättra vår välfärd och sociala omsorg genom en valfrihetsrevolution i välfärdspolitiken och genom särskilda insatser för de sämst ställda.

Den fjärde uppgiften var att forma en långsiktig och hållbar utveckling mot ett samhälle med frisk luft och rent vatten, levande sjöar och skogar. På alla dessa fyra områden har framsteg gjorts. Men samtidigt är det i dag än tydligare att mer behöver göras. Förnyelse och omvandling är nyckeln till att lösa Sveriges problem.

Europa befinner sig i snabb och dramatisk förändring. Det finns risker för att Europa sjunker tillbaka i nationella motsättningar och konflikter. Men det finns också möjligheter att etablera en varaktig och stark europeisk freds- och samarbetsordning. Vår Europapolitik strävar efter att ge Sverige en plats i det europeiska samarbetets kärna. Också för oss är det ett viktigt intresse att dagens europeiska samarbete fördjupas. Arbetet med att förbereda de kommande förhandlingarna om medlemskap i EG fortsätter. Ett brett samförstånd i riksdagen eftersträvas. Formella förhandlingar med EG bör kunna inledas i början av nästa år. Målet är att ett ställningstagande till ett avtal om medlemskap skall kunna ske i en folkomröstning 1994 för att möjliggöra ett svenskt medlemskap 1995. Redan dessförinnan tas betydelsefulla steg. Efter godkännande av riksdagen beräknas EES-avtalet träda i kraft vid årsskiftet. Sverige blir därigenom en del av en stor gemensam marknad med fri rörlighet för individer, tjänster, varor och kapital. EES-avtalet ger oss emellertid inte något medbestämmande i den europeiska utvecklingen. Utan medlemskap ställs vi utanför områden som direkt berör vitala nationella intressen: den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och arbetet med att förverkliga den ekonomiska och monetära unionen.

Bara genom medlemskap i EG kan Sverige fullt ut medverka i och få inflytande över det europeiska samarbetet. Det handlar om att ge Sverige och oss svenskar rösträtt i det nya Europa.

I fjolårets regeringsförklaring redovisades Sveriges ekonomiska problem. Det hette bl.a. att vår ekonomiska utveckling i början av 1990-talet kännetecknades av en snabb utslagning av arbetsplatser och företag, starkt sjunkande investeringar i näringslivet, en minskande produktion av varor och tjänster och försämrade statsfinanser.

Regeringens ekonomiska politik har mot denna bakgrund inriktats på att återställa förutsättningarna för tillväxt, företagande och sparande i Sverige. De grundläggande villkoren för investeringar och produktion har förbättrats. Stora besparingar har gjorts i stat och kommun. Den förödande inflationen är borta. Produktiviteten ökar snabbt. Våra kostnader sjunker nu i förhållande till omvärlden. Investeringshinder har tagits bort.

En rad förändringar har förbättrat klimatet inte minst för de små och

medelstora företagen. Förmögenhetsskatten på det arbetande kapitalet är borta. Förmögenhetsskatten i övrigt liksom arvs- och gåvobeskattningen har sänkts. Löntagarfonderna har avskaffats.

Men samtidigt som viktiga steg har tagits är problemen uppenbara. Sedan nedgången började 1989 har 170 000 industrijobb gått förlorade. Statsfinanserna har visat sig vara i ett sämre skick än vad någon tidigare ville medge. Problemen förstärks dessutom av den kraftiga ekonomiska nedgången.

Det finansiella systemet drabbas av den ena krisen efter den andra, som en bitter efterbörd av 1980- talets spekulativa klimat.

Till våra inhemska svårigheter kommer att den internationella ekonomiska uppgången dröjer. Oron i det europeiska valutasystemet har inneburit störningar som bidragit till detta.

Krisuppgörelsen mellan regeringen och den socialdemokratiska oppositionen är ett uttryck för den gemensamma insikten om djupet och vidden av de ekonomiska problem som Sverige i dag står inför.

Vi har under de senaste veckorna avvärjt upprepade hot mot kronans värde. Med kraft och beslutsamhet har regeringen, oppositionen och Riksbanken försvarat kronan. Uppslutningen i samhället kring denna politik är i det närmaste total. Förutsättningarna för att fullfölja denna politik är därmed goda. Norden har blivit Europas låginflationsområde och Sverige ett land med låga prisökningar. Krisuppgörelsens kärna är åtgärder i syfte att påtagligt minska det strukturella underskottet i de offentliga finanserna, säkerställa stabiliteten i det finansiella systemet och stärka företagens konkurrenskraft. Detta är avgörande för förtroendet för den fasta växelkursen.

Att inte handla nu och än en gång försöka uppskjuta den nödvändiga saneringen av svensk ekonomi skulle leda till en så djup nedgång att dramatiska välfärdsförluster vore oundvikliga. De åtgärder som riksdagen kommer att få ta ställning till skall ses mot denna bakgrund.

Tillväxt i näringslivet och minskade offentliga utgifter är i denna situation förutsättningen för att bevara och utveckla välståndet. Sveriges deltagande i det ekonomiska och monetära samarbetet i Europa och vår hårdvalutapolitik är

också väsentliga för att klara denna uppgift.

Vissa av de åtgärder som kommer att föreläggas riksdagen innebär uppoffringar för alla. Vår strävan har varit, är alltjämt och kommer att förbli att dessa uppoffringar skall fördelas rättvist med medborgarnas bästa och Sveriges framtida ekonomiska styrka för ögonen.

Det strukturella underskottet i de offentliga finanserna måste elimineras. I allt väsentligt måste detta ske genom att offentliga utgifter minskas. Den översyn som pågår av transfereringssystemen kompletteras därför med en grundläggande genomgång av olika offentliga insatsers syfte och utformning. Saneringen av de offentliga finanserna måste genomföras i ett medelfristigt perspektiv. Skattepolitiken inriktas på att i första hand sänka skadliga och tillväxthämmande skatter.

För att förbättra konkurrenskraften för det enskilda näringslivet sänks arbetsgivaravgifter med 4,3 procentenheter från årsskiftet och minskas den lagstadgade semestern med två dagar. Detta bidrar till en snabbare förstärkning av näringslivets konkurrenskraft gentemot omvärlden.

För att förbättra de långsiktiga möjligheterna för tillväxt och företagande sänks kapitalinkomstbeskattningen till 25 % och avskaffas förmögenhetsbeskattningen fr.o.m. 1995.

Skattebelastningen på mindre företag kommer att lindras. För egenföretagare och handelsbolag införs regler i syfte att ge dessa en med övriga företag likvärdig skattebehandling.

Integrationen i Europa innebär att vissa förändringar av vår skattepolitik måste ske. Förslag läggs om att kilometerskatten avskaffas och ersätts med höjd skatt på dieselolja.

Denna skattepolitik innebär att skattetrycket successivt sänks. Företagens möjligheter att utnyttja sina investeringsfonder utvidgas och förlängs. I syfte att säkerställa ett väl fungerande betalningssystem och stabiliteten i det finansiella systemet kommer regeringen under hösten att begära riksdagens bemyndigande att besluta om generella åtgärder som stärker betalningssystemet och säkerställer kreditförsörjningen. Det finns en bred politisk uppslutning kring dessa

åtgärder.

Sveriges näringsliv måste ges bättre förutsättningar att växa. Nyföretagandet och småföretagsamheten måste få en renässans. Det är främst där som de nya möjligheterna och de nya jobben finns.

Av stor betydelse, inte minst för de små företagen, är spelreglerna på arbetsmarknaden. En översyn av arbetsrätten pågår. Regeringen avser att förelägga riksdagen förslag till förenklingar i den arbetsrättsliga lagstiftningen. Det är regeringens strävan att sådana förändringar kan beslutas i bred politisk enighet.

En fungerande riskkapitalmarknad är av största vikt för företagsamheten, särskilt för nyföretagandet. En proposition om riskkapitalförsörjningen läggs fram. Nya riskkapitalbolag bildas med medel från de nu avvecklade löntagarfonderna. Därutöver kommer förslag att framläggas om förmånligare lånevillkor för nyföretagande.

Det utländska intresset för investeringar i Sverige har stimulerats bl.a. genom att förvärvslagstiftningen för företag och aktier har avskaffats. Under hösten läggs förslag om en liberalisering av förvärvslagstiftningen för fastigheter. Särskilda regler kommer att gälla för fritidsfastigheter i vissa områden.

En livskraftig ekonomi förutsätter konkurrens mellan företag. En ny och hårdare konkurrenslagstiftning införs. EES-avtalet innebär att reglerna för konkurrens vid offentlig upphandling skärps. Förslag i syfte att öka konkurrensen även inom den kommunala verksamheten framläggs. Valfrihetsreformerna i välfärdspolitiken ger anställda, oftast kvinnor, verksamma inom vård och omsorg nya möjligheter att starta eget.

Förberedelserna för privatiseringen av statliga företag fortsätter. Ingångna avtal respekteras. Omstruktureringar och andra nödvändiga förändringar fullföljs. Marknadssituationen nu motiverar emellertid att det i princip införs ett moratorium för privatisering av statliga företag.

En väl fungerande infrastruktur i hela landet är en viktig förutsättning för ekonomins växtkraft. Under detta budgetår görs investeringar i infrastrukturen som är tre gånger större än årsgenomsnittet under 1980-talet.

Överenskommelsen om trafikinvesteringar i Stockholm syftar till att förbättra trafikmiljön.

Avregleringen av järnvägstrafiken fortsätter. Statens järnvägar bolagiseras. Förslag har förelagts riksdagen om att ansvaret för inlandsbanan övertas av ett regionalt trafikbolag. I avvaktan på riksdagsbeslutet förlängs rådrummet för viss trafik på banan.

Förslag läggs om en ny telelag som öppnar för konkurrens på telemarknaden. Televerket bolagiseras.

Konkurrensen på postområdet stärks. Monopolen på brevbefordran och statliga betalningar avskaffas. Förslag framläggs om en ny postlag. Posten bolagiseras. Svensk sjöfarts konkurrenskraft måste stärkas. Förslag läggs fram om en ny sjöfartspolitik.

Fritidsbåtsregistret avvecklas, liksom Svensk Bilprovnings monopol. Sverige är sedan tre år inne i den allvarligaste sysselsättningskrisen under efterkrigstiden.

Kampen mot arbetslösheten följer tre huvudlinjer. Den första är att angripa de strukturella orsakerna, klara kostnadsläget och stärka Sveriges ställning som ett attraktivt investeringsland. Bara därigenom kan nya riktiga jobb skapas. Den andra är att tidigarelägga offentliga investeringar. Den tredje är att förnya och effektivisera arbetsmarknadspolitiken.

Arbetslinjen ligger fast. Arbetslöshet kan aldrig vara ett medel i den ekonomiska politiken. Hög arbetslöshet försämrar förutsättningarna för tillväxt genom permanent utslagning och innebär en extra stor påfrestning på de offentliga finanserna. Den höga förvärvsfrekvensen bland kvinnor är en viktig tillgång för Sveriges ekonomi. Jämställdheten i arbetslivet är ett centralt mål som kräver ökad uppmärksamhet när arbetslösheten växer.

Särskilda krav måste ställas på kostnadseffektivitet i arbetsmarknadspolitiken. Åtgärder vidtas för att effektivisera och sänka kostnaderna för de arbetsmarknadspolitiska medlen. AMU bolagiseras. De statliga arbetsförmedlingarna får en tillfällig förstärkning. Privat arbetsförmedling tillåts.

De arbetsmarknadspolitiska medlen koncentreras på insatser för att öka kompetensen och därigenom stärka individernas ställning på arbetsmarknaden. Andra insatser görs för att motverka sociala och ekonomiska problem för individer, för familjer och för handikappade vid arbetslöshet. Riksdagsbeslutet att inrätta särskilda ungdomspraktikplatser har inneburit att 37 000 ungdomar i dag finns ute i företagen. Ytterligare 36 000 platser kommer att inrättas.

Hela Sverige skall leva.

Lågkonjunkturen slår hårt mot redan tidigare utsatta delar av vårt land. Vår delaktighet i den europeiska integrationen innebär ökade möjligheter för och nya krav på regionalpolitiska insatser. Syftet är att hela landet skall dra nytta av fördelarna med en skärpt internationell konkurrens och en fri marknad.

Ett viktigt inslag i tillväxtpolitiken är att tillvarata utvecklingsmöjligheterna i alla delar av landet. Utvecklingskraften i de mindre företagen är avgörande för den regionalt spridda sysselsättningen, liksom satsningar på infrastrukturen, servicen och miljön. Riksdagen har fattat beslut om sänkta socialavgifter i Norrlands inland. Också de skattesänkningar som syftar till att stärka utvecklingskraften i de små företagen ger företagen i de mest utsatta regionerna bättre villkor.

Omställningen av jordbruket fullföljs. En avstämning sker mot EG:s jordbrukspolitik för att uppnå en fullständig integrering från den dag Sverige blir medlem. Syftet är att Sverige vid inträdet i EG skall ha en stark och konkurrenskraftig jordbruksnäring och därvid ta till vara möjligheter till sänkta livsmedelspriser.

Ett öppet och levande kulturlandskap skall bevaras bl.a. genom att jordbruket utnyttjas för att värna miljön.

Jord- och skogsbrukets stora möjligheter att producera biobränslen utnyttjas som en resurs i omställningen av energisystemet.

Regeringen avser att lägga fram förslag om en ytterligare avreglering av skogsbruket och fortsatta insatser för att skydda miljön.

Välfärdspolitiken utvecklas under starkt förändrade förutsättningar. Staten har det övergripande ansvaret för att ange de nationella målen, utöva tillsyn och

utvärdera. Kommunerna har fått ett större ansvar för utformningen av välfärdspolitiken. Samtidigt möter de ett växande gap mellan behov och resurser. Detta ställer krav på en effektivisering bl.a. genom rationaliseringar och konkurrens. Det nya statsbidragssystemet ger kommunerna större frihet att avgöra hur målen skall nås. I syfte att minska det strukturella budgetunderskottet måste även de sociala utgifterna begränsas. Socialförsäkringssystemen reformeras med den inriktningen samtidigt som de skall ge trygghet och stimulera till arbete och sparande. En karensdag införs och ersättningsnivåerna sänks i sjuk- och arbetsskadeförsäkringarna. Arbetsskadebegreppet stramas upp.

En beredning tillsätts i syfte att genomföra en försäkringsmodell som innebär att sjuk- och arbetsskadeförsäkringarna flyttas ur statsbudgeten. Möjligheterna prövas att ge arbetsmarknadens parter huvudansvaret.

Tandvårdsförsäkringen reformeras i syfte bl.a. att minska det allmännas kostnader och uppnå ett bättre resursutnyttjande. Fri konkurrens införs även inom barntandvården. Frågan om reformerad tandvårdstaxa och fri etableringsrätt för tandläkare bereds med sikte på ikraftträdande 1994.

Pensionssystemet reformeras. Målet är att skapa ett pensionssystem som utöver grundtryggheten är mera robust, stimulerar sparandet och stärker sambandet mellan inbetalda avgifter och utgående förmåner.

Pensionsåldern kommer med början 1994 att höjas successivt till 66 år. Ersättningsnivån i pensionssystemet kommer i vissa fall att sänkas samtidigt som särskilda åtgärder kommer att vidtas för att skydda pensionärer som bara får grundförmåner.

Ett husläkarssystem införs för att säkerställa alla medborgares rätt att välja en egen läkare. Etableringsfrihet kommer att införas stegvis.

Försök genomförs med finansiell samordning mellan försäkringskassa och hälso- och sjukvården. Sådan samordning prövas också med kommunernas socialtjänst. En översyn görs av sjukvårdens organisation och finansiering. Syftet är bl.a. att pröva olika sjukvårdsmodeller, exempelvis en obligatorisk sjukvårdsförsäkring. Utredningen skall också belysa hälso- och sjukvårdens resursbehov.

En av de allra viktigaste utmaningarna för framtiden är att ge bättre förutsättningar för trygga familjer och för barnens uppväxt och omvårdnad.

Familjepolitiken skall främja både valfrihet och jämställdhet mellan kvinnor och män. Det innebär att det måste finnas barnomsorg utanför hemmet av god kvalitet för dem som önskar det och bättre ekonomiska möjligheter för dem som önskar att stanna hemma när barnen är små. Den som väljer att förvärsarbeta måste få ett ekonomiskt utbyte av detta.

Det till i höst aviserade förslaget om ett vårdnadsbidrag skjuts upp. Det kommer att framläggas när de ekonomiska förutsättningarna har förbättrats. Ett vårdnadsbidrag, lika för alla barn mellan ett och tre år, är en fortsatt högt prioriterad reform.

Frågan om tidigare aviserade ändringar rörande barnomsorgen i socialtjänstlagen bereds vidare genom bl.a. överläggningar med Kommunförbundet och med beaktande av de samhällsekonomiska effekterna.

Förslag kommer att framläggas om ett nytt ensamförälderstöd och om ändrade regler för och administration av bostadsbidragen.

Ett förslag om inrättande av en barnombudsman som bl.a. skall följa upp hur Sverige uppfyller sitt åtagande enligt FN:s barnkonvention föreläggs riksdagen. En utvidgad rättighetslagstiftning för handikappade, grundad på handikapputredningens huvudbetänkande, föreläggs riksdagen. Syftet är att öka valfriheten och tryggheten för människor med svåra funktionshinder och för deras anhöriga.

Alkoholpolitiken inriktas på att minska konsumtionen och minska skadorna. Att skydda och förbättra miljön är en framtidsutmaning i allas intresse. Den ekonomiska och tekniska utvecklingen skapar goda möjligheter för omställningen till mindre resurskrävande och miljöbelastande produktions-, energi- och transportsystem.

Tydliga miljömål, bestämda miljökrav och effektiva styrmedel, som miljöavgifter, utnyttjas i arbetet.

Sverige kommer att aktivt följa upp de beslut som fattades vid FN:s miljökonferens. Miljöhänsynen måste öka. Förslag läggs i syfte att bevara den biologiska mångfalden. En långsiktig klimatstrategi läggs fast.

Sverige skall vara pådrivande i det europeiska miljövårdsarbetet. I förhandlingarna om svenskt medlemskap i EG skall Sverige utgå från att högsta tillämpade ambitionsnivå skall gälla på miljöområdet. Vi tar fasta på EG-kommissionens konstaterande att Sverige har mycket att tillföra EG:s miljöpolitik. Ansvar för vattenmiljön förenar länderna kring Östersjön. Regeringen verkar för att i samarbete med övriga strandstater rena Östersjön. Miljöinsatser i Baltikum prioriteras.

Miljölagstiftningen skärps och sammanförs i en miljöbalk. Förslag kommer att föreläggas riksdagen om riktlinjer för en mer kretsloppsanpassad utveckling innefattande ett mer effektivt resursutnyttjande, återanvändning och återvinning. Producenternas ansvar slås fast.

Förslag läggs om skärpning av kärntekniklagen och förbud mot slutförvaring i Sverige av använt kärnbränsle från andra länder liksom om skydd av ytterligare älvar och älvsträckor.

Plan- och bygglagen ses över med krav på större miljöhänsyn, stärkt medborgarinflytande och förenklad lagstiftning. En ändrad lagstiftning förbereds i syfte att förenkla möjligheterna att bilda små lantbruksfastigheter. En mer flexibel tillämpning av strandskyddsbestämmelserna i glesbygd förbereds.

Energiöverenskommelsen från 1991 ligger fast. Omställningen av energisystemet måste, vid sidan av säkerhetskraven, ske med hänsyn till behovet av elkraft och elpriser som är internationellt konkurrenskraftiga.

Beskattningen av energi ges en tydligare miljöprofil bl.a. genom en differentiering i samband med att bensinskatten höjs. I samband med EG-anpassningen av energibeskattningen bereds frågan om en övergång till ett system med bl.a. koldioxidbeskattning också på elkraft.

Miljövänlig energi från biobränslen, solenergi och vindkraft utvecklas och stimuleras. Hushållning främjas.

Ytterligare åtgärder mot utsläpp som skadar ozonskiktet förbereds. Miljöpolitiken skall utgå från vad naturen långsiktigt tål. Försiktighetsprincipen är en viktig ledstjärna, och miljökonsekvenserna skall redovisas före varje beslut som ger större miljöpåverkan.

En miljökonsekvensbedömning sker just nu av den fasta Öresundsförbindelsen. Avgörande är att den s.k. nollösningen vad gäller vattenströmningen mellan Östersjön och Kattegatt kan säkerställas.

Utbildningspolitiken inriktas på att stärka Sverige som en kunskapsnation. Under 1990-talet skall vi skapa Europas bästa skola.

Skolans verksamhet skall grundas i de etiska normer som genom kristen etik och västerländsk humanism har en djup förankring i vårt land. Skolan skall ge barn och ungdomar en fast grund också för etiska ställningstaganden. Den första valfrihetsreformen inom skolväsendet är genomförd. De nya bidragsreglerna för fristående skolor ökar familjens rätt och möjligheter att välja skola för sina barn.

Nya läroplaner för grundskolan, gymnasieskolan och den kommunala vuxenutbildningen föreläggs riksdagen.

Ett nytt betygssystem som mäter elevernas kunskaper och bättre bidrar till utvärderingen av skolans prestationer läggs fram. Förslag kommer också att läggas fram om skolans internationalisering. Antalet utbildningsplatser vid universitet och högskolor har ökat väsentligt. Ytterligare platser kommer att inrättas. Åtgärder vidtas i syfte att höja kvaliteten i undervisningen.

Universiteten och högskolorna ges större frihet att organisera utbildningen med utgångspunkt i studenternas val.

Förslag till en ny forskningspolitik läggs fram. En förnyad prövning av hur löntagarfondsmedlen kan användas för att stärka forskningen görs. Studiefinansieringen ses över.

Brottsligheten måste bekämpas med kraft. All brottsbekämpning har betydelse, men den inriktas i ökad utsträckning mot vålds- och narkotikabrott. Förslag har överlämnats till riksdagen vad gäller avskaffandet av halvtidsfrigivningen. Inom

kort föreslås vissa straffskärpningar för ringa narkotikabrott.

Förslag framläggs med inriktning på sänkt promillegräns för grovt rattfylleri och skärpta straff samt ökad enhetlighet i tillämpningen. Frågan om kontraktsvård bereds.

Försöksverksamhet pågår med möjligheter till livvakt för hotade kvinnor. Förslag läggs fram om skärpta straff för bl.a. hot och ofredande. Brottsoffren kommer att få ökat stöd, och en ny statlig vårdform för unga brottslingar utreds.

Den enskildes rättssäkerhet stärks. Fri- och rättighetsutredningen bereder nu frågor om bl.a. förstärkt skydd för äganderätten, näringsfriheten, den negativa föreningsrätten liksom frågan om utvidgad lagprövningsrätt och domstolskontroll av förvaltningsbeslut.

Frågorna om bl.a. mandatperiodernas längd och ökade inslag av personval i valsyste­met är också under beredning genom överläggningar med riksdagens partier. Avsikten är att på grundval av en konstruktiv dialog finna en samlande lösning som vitaliserar vårt folkstyre.

Förslag bereds nu för att skapa etiska och miljömässiga regler för biotekniken. Stödet till ett fritt kulturliv är ett angeläget åtagande för att samhället skall vara öppet och dynamiskt.

Kulturarvet värnas. Vår kultur förs ut i det övriga Europa. De kulturpolitiska målen ses över. Kvalitet och professionalism främjas. Det nya filmavtalet innebär en satsning på svensk film.

Liberaliseringen av mediepolitiken fullföljs. Förslag läggs om ökad etableringsfrihet för radioverksamhet.

Frågan om Svenska kyrkans framtida relationer med staten är föremål för beredning. En öppen dialog med alla berörda parter eftersträvas. Ansvar, befogenheter, uppgiftsfördelning mellan stat, kommuner och landsting belyses av regionberedningen.

En översyn av konsumentlagstiftningen pågår i syfte att bl.a. klarlägga de

offentliga regleringarnas påverkan på konkurrensen.

En samlad samerättslig proposition kommer att läggas fram. Ett sameting inrättas. Bostadspolitikerna inriktas på att alla skall ha möjlighet att ha en bra bostad till ett rimligt pris. Möjligheterna att äga sin bostad skall förbättras genom att det blir lättare för de boende att omvandla fastigheter till bostadsrätter.

Hyresgästernas ställning stärks genom förändringar i hyresförhandlingslagen. Riksdagen har fattat beslut om ett nytt bostadsfinansieringssystem och besparingar i de generella bostadssubventionerna. Byggkostnaderna sjunker. Ökad konkurrens kommer att pressa kostnaderna än mer. Förslag till ytterligare minskade subventioner kommer att föreläggas riksdagen.

Sverige skall vara ett land präglad av tolerans och öppenhet. Invandrar- och flyktingpolitiken förs i en anda av internationalism och humanitet. Främlingsfientlighet och rasism skall bekämpas.

Det s.k. 13 december-beslutet har upphävts. Regeringen har framlagt förslag om principiellt förbud mot att ta barn i förvar. Ytterligare åtgärder mot diskriminering av invandrare vidtas.

Regeringen verkar för att de europeiska staterna tar ett gemensamt ansvar för flyktingarna. Vårt land har en självklar skyldighet att ta sin del av ansvaret för den svåra flyktingsituationen i Europa på grund av kriget i f.d. Jugoslavien. Det är samtidigt nödvändigt att begränsa kostnaderna för flyktingmottagningen, och anspråken på vad Sverige kan erbjuda utöver en fristad måste anpassas därefter. Regeringen återkommer med förslag för att begränsa kostnaderna samt förnya och effektivisera flyktingmottagningen.

Den svenska utrikespolitiken skall vara en klar röst för mänskliga rättigheter, frihet och demokrati.

Det nordiska samarbetet kommer att reformeras. Resultatet av de nordiska statsministrarnas gemensamma arbete kommer att bli ett samarbete som stärker Nordens roll i det nya Europa. Statsministrarnas roll i samarbetet stärks. Diskussionen om utrikes- och säkerhetspolitiken förs in i det nordiska samarbetet och kulturfrågorna framhävs ytterligare.

Samarbetet med Estland, Lettland och Litauen byggs ut. Sverige har som första land slutit frihandelsavtal med de baltiska staterna. Ett omfattande biståndssamarbete sker.

I december i år kommer Sverige att överta ordförandeskapet i den Europeiska säkerhets- och samarbetskonferensen (ESK). Det innebär ett stort ansvar när det gäller att söka lösningar på konflikter och förebygga kriser på vår kontinent och ger Sverige möjlighet att spela en viktig roll i utformningen av en ny freds- och samarbetsordning i Europa.

Sverige arbetar aktivt för att stärka Förenta nationernas möjligheter att verka för global fred och utveckling. Vi har framlagt och driver förslag som syftar till att förbättra FN:s fredsbevarande insatser.

GATT-förhandlingarnas slutförande är av stor betydelse för Sverige, världsekonomin och inte minst utvecklingsländerna. Sverige skall vara pådrivande i dessa förhandlingar.

Biståndspolitiken har fått en klarare inriktning på stöd för demokrati och marknadsekonomi. Så snart Sveriges ekonomi tillåter skall vi åter uppnå en biståndsnivå om 1 % av BNI. Trots den minskning av biståndsramen som ingår i krisuppgörelsen kommer satsningarna på katastrofbistånd och på enskilda organisationer inte att minska.

Sverige står utanför militära allianser. Det ställer krav på vår egen förmåga att upprätthålla ett tillräckligt starkt försvar.

Försvarsbeslutets inriktning på materiell förnyelse och modernisering fullföljs. JAS-projektet visar styrkan i Sveriges säkerhetspolitik liksom bredden i vår nations teknologiska kompetens. Arbetet med att förstärka skyddet av våra gränser fortsätter.

Ytterligare besparingar i försvaret kommer dock att bli nödvändiga. Karlsborgs flygflottilj avvecklas så snabbt som möjligt. Värnpliktsförmåner kommer att minska. Även anslagen till det civila försvaret kommer att minska.

Ett dynamiskt samhälle ställs inför nya etiska frågor. Inte minst de senaste årens

ekonomiska utveckling visar moralens betydelse för samhällsklimatet. Där moralen sviktar, urgröps också tilltron till samhällets spelregler och institutioner. Nu skärps kraven i politiken på en fast etisk grundåskådning.

Regeringens utgångspunkt är den syn på människors lika värde och människolivets helgd som genom Sveriges kristna och humanistiska tradition är så starkt förankrad i vårt land.

Varje människa är unik. Varje människa har rätt att respekteras för sin särart. Kollektivet får aldrig kväva den enskildes frihet, ansvar, skaparförmåga och rätt att välja.

Den svages rätt till trygghet och integritet och den ensammas rätt till delaktighet utgör grunden för en politik som slår vakt om människans värdighet och samhällets sammanhållning.

Under året som gått har ett stort förnyelse- och förändringsarbete av betydelsefulla delar av vårt samhälle inletts. Samtidigt har djupet av den samhällsekonomiska kris som under lång tid växt fram kommit att stå allt klarare.

Det är regeringens avsikt att även i fortsättningen möta oppositionens vilja till ansvarstagande med en uppriktig strävan efter samförstånd kring den väg som vi måste vandra för att svensk ekonomi skall börja växa igen.

Det ställer stora och delvis nya krav på oss alla, inte minst i denna riksdag. Men det gäller också medborgare, familjer, företag och institutioner runt om i Sverige. Vi måste alla inse att det är i förändring, i arbete, i sparsamhet och i företagande som framtidens möjligheter ligger.

Den kris som har sina rötter i det som ligger bakom oss är djup och svår. Men mitt i krisen skall vi alla se till allt det nya som börjar blomma och lägga grunden för ett framgångsrikt och starkt 1990-tal för Sverige.

Taggar

1990-tal, 1992, Man, Moderaterna, Politiska tal, Regeringsförklaring

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/carl-bildt-regeringsforklaringen-6-oktober-1992>